

Algemene zaakgegevens

Versie : 1.0
Zaak : Pegida Ramadan Tour 2018
Betreft : Demonstratie Pegida Nederland op 04-06-2018
Ten behoeve van : Besluitvorming driehoek 02-06-2018
Opgemaakt op : 01 juni 2018

Aanleiding

Welke constatering, vermoedens of vraagstukken hebben geleid tot het opstellen van deze bestuurlijke rapportage?

Kennisgeving demonstratie Pegida Nederland bij de ULU moskee

Op 08 mei 2018 is er door mevrouw [REDACTED] uit [REDACTED] namens Pegida Nederland bij de gemeente Utrecht een kennisgeving ingediend voor het houden van een statische demonstratie op maandag 04 juni 2018 van 20.30 uur tot 22.00 uur op het Moskeeplein te Utrecht. De aanvrager wenst de demonstratie zo dicht mogelijk bij de ingang van de moskee te houden. Deze statische demonstratie wordt volgens de kennisgeving gecombineerd met een alternatieve Iftar barbecue. De demonstratie van Pegida Nederland richt zich volgens de kennisgeving tegen de Islam. De demonstratie is te kenmerken als een "rechtse" demonstratie met naar verwachting van de organisatie een deelname van tien tot dertig personen.

Besluit burgemeester opleggen beperkingen Wet Openbare Manifestaties

De burgemeester van Utrecht heeft op basis van artikel 2 en artikel 5 van de Wet Openbare Manifestaties, in het belang van de bescherming van de gezondheid, van het verkeer en de bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden voor deze betoging beperkingen opgelegd. Deze beperkingen bestaan onder meer uit 1. het niet toestaan van de betoging bij de ULU moskee op het Moskeeplein te Utrecht, 2. Het verplaatsen van de betoging van Pegida Nederland naar de busbaan fly-over op het Westplein te Utrecht, 3. Het niet toestaan van het gebruik van een warmtebron en 4. Het gebruik van plastic bestek en plastic borden. Deze beperkingen zijn Pegida Nederland bekend gemaakt in een definitief besluit van de burgemeester van woensdag 30 mei 2018. Naar aanleiding van het voorgenomen besluit van de burgemeester d.d. 24 mei 2018 heeft Pegida Nederland een zienswijze ingediend, waarin Pegida Nederland bezwaren uiteenzet tegen verplaatsing van de demonstratie naar het busviaduct. Er wordt niet geschreven over bezwaren tegen het niet toestaan van een barbecue.

Pegida Nederland trekt eerder aangekondigde demonstratie terug

Op 30 mei 2018 om 12.13 uur is er door mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED] namens Pegida Nederland aan de gemeente Utrecht een emailbericht gestuurd waarin zij de gemeente Utrecht informeren dat zij de gegeven kennisgeving voor de demonstratie te houden op maandag 04 juni 2018 van 20.30 uur tot 22.00 uur op het Moskeeplein te Utrecht intrekken.

Kennisgeving demonstratie Pegida Nederland bij de Moskee Sayidina Ibrahim

Op 30 mei 2018 om 12.30 uur is er door mevrouw [REDACTED] uit [REDACTED] namens Pegida Nederland bij de gemeente Utrecht een kennisgeving gedaan voor het houden van een statische demonstratie op maandag 04 juni 2018 van 20.00 uur tot 22.00 uur voor de moskee Sayidina Ibrahim op het Attleeplantsoen 37 te Utrecht.

De aanvrager wenst de demonstratie zo dicht mogelijk bij de ingang van de moskee te houden. De wens is volgens de kennisgeving om de demonstratie te combineren met een barbecue. De demonstratie van Pegida Nederland richt zich volgens de kennisgeving tegen de Islam. De demonstratie is te kenmerken als een "rechtse" demonstratie met naar verwachting van de organisatie een deelname van tien tot dertig personen.

Besluit burgemeester opleggen beperkingen Wet Openbare Manifestaties

De burgemeester van Utrecht heeft op basis van artikel 2 en artikel 5 van de Wet Openbare Manifestaties, in het belang van de bescherming van de gezondheid, van het verkeer en de bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden voor deze betoging beperkingen opgelegd. Deze beperkingen bestaan onder meer uit 1. het niet toestaan van de betoging bij de moskee Sayidina Ibrahim op het Attleeplantsoen te Utrecht, 2. Het verplaatsen van de betoging van Pegida Nederland naar de busbaan fly-over op het Westplein te Utrecht, 3. Het niet toestaan van het gebruik van een warmtebron en 4. Het gebruik van plastic bestek en plastic borden. Deze beperkingen zijn Pegida Nederland bekend gemaakt in een voorgenomen besluit van de burgemeester van donderdag 31 mei 2018 en een definitief besluit van vrijdag 1 juni 2018.

Zienswijze Pegida op het voorgenomen besluit

Op donderdag 31 mei 2018 heeft Pegida Nederland in de persoon van mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED] een korte zienswijze gegeven op het voorgenomen besluit van de burgemeester om de betoging van maandag 4 juni 2018 te beperken. Pegida ziet af van bezwaar en wil graag een definitief besluit ontvangen om verdere stappen te kunnen ondernemen. Pegida ziet definitief af om naar het Westplein te gaan. Tenslotte eindigt de zienswijze met dat er in Utrecht genoeg mogelijkheden en betere locaties zijn om zonder vergunning te barbecueën dan ergens achteraf op een viaduct zonder BBQ.

Uitingen op sociale media

Op 30 mei 2018 om 12:43 uur heeft Pegida Nederland op sociale media een bericht gedeeld waarin zij publiekelijk en inhoudelijk reageren op de inhoud van het besluit van de burgemeester van Utrecht, ten aanzien van de opgelegde beperkingen op de eerder aangekondigde demonstratie op het Attleeplantsoen.

Ook kondigen zij in deze publicatie hun 'Verrassing voor Utrecht' aan, namelijk de demonstratie op maandag 4 juni tussen 20:00 en 22:00 voor de moskee Sayidina Ibrahim, aan het Attleeplantsoen 3 te Utrecht. Het bericht sluit af met de tekst: 'Het BBQ-seizoen in Utrecht is geopend!'

In de social media blijft Pegida ageren tegen de beperkingen welke zijn opgelegd door de burgemeester. Pegida heeft aangekondigd in beroep te gaan tegen het besluit van de burgemeester en dit aan te vechten voor de Rechter. In dit twitterbericht vermeld Pegida dat het voor ieder toe staat om alleen met geluid voor moskeeën op te duiken als tot 50 mensen te barbecueën in Utrecht.

Doel

Wat is concreet het beoogde resultaat van deze bestuurlijke rapportage? Onderscheid eventueel een primair en een secundair doel.

Het doel van deze bestuurlijke rapportage is de Burgemeester in staat te stellen om voorafgaande aan de demonstratie(s) op grond van artikel 2 en 5 van de Wet Openbare Manifestaties, in het belang van de bescherming van de gezondheid, van het verkeer en de bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden aanwijzingen te geven, welke degenen die deze demonstratie houden of daaraan deelnemen in acht moeten nemen.

Gesignaleerde knelpunten

Wat is er aan de hand, wat gaat er mis, tot wat voor schade kan dit leiden?

1. Locatie

Pegida Nederland heeft in de laatste kennisgeving aangegeven om op maandag 4 juni 2018 te willen verzamelen en demonstreren op het Attleeplantsoen te Utrecht.

Het Attleeplantsoen, is in combinatie met de hoge publieksdichtheid, de aanwezigheid van conflicterende groepen en daarmee de bijna onvermijdelijke confrontatie tussen voor- en tegenstanders, ongeschikt als demonstratielocatie voor Pegida Nederland. Deze locatie heeft, mede door de hoge verkeersdruk rond het avondgebed, een beperkte infrastructuur waardoor de bereikbaarheid voor hulpdiensten en ordehandhaving wordt beperkt en waarmee ook afscherming van Pegida wordt bemoeilijkt.

2. Ramadan en het avondgebed

Op het moment dat Pegida Nederland wenst te demonstreren, vindt ook in de Sayidina Ibrahim moskee aan het Attleeplantsoen het avondgebed plaats, als belangrijk en druk bezocht onderdeel van de Ramadan. Tijdens dit avondgebed is de ervaring en verwachting dat de moskee erg druk zal worden bezocht.

Op 4 juni 2018 om 21:53 uur eindigt de vastenperiode en mag weer gegeten worden door deelnemers aan de Ramadan. De ervaring en verwachting is dat even voor dit tijdstip het bezoek aan winkels en eetgelegenheden in de omgeving van de Van Heuven Goedhartlaan toeneemt, door publiek dat nog vers eten gaat halen. Hierdoor is de kans op confrontaties tussen de demonstranten van Pegida en de Islamitische inwoners en bezoekers uit de wijk groot. De verwachting is dat deze confrontaties zullen leiden tot wanordelijkheden.

3. Sentimenten / Tegenacties

Sentimenten

Het voornemen van Pegida Nederland een varken te roosteren wordt door Turkse en Marokkaanse jongeren gezien als een bewuste en ernstige provocatie, zo blijkt uit uitingen op sociale media en uit gesprekken met jongeren. De Marokkaanse gemeenschap zou zich, als de demonstratie door de overheid wordt toegestaan, in de steek gelaten voelen door de overheid. Hierdoor zou men zich ook tegen de politie kunnen keren.

Tegenacties

Er ligt informatie dat Turkse en Marokkaanse jongeren uit omliggende wijken Lombok, Kanaleneiland, Overvecht en Zuilen zich tegen Pegida Nederland willen organiseren en manifesteren. Er is informatie dat jongeren uit de Turkse en Marokkaanse gemeenschap zich via sociale media willen verenigen en de demonstratie opzettelijk zou willen verstoren. Hierdoor zou tussen deze jongeren en Pegida Nederland een confrontatie kunnen ontstaan welke kunnen leiden tot wanordelijkheden.

4. Barbecue/warmtebron

Pegida Nederland wil een alternatieve Iftar-barbecue houden en wil hiervoor een elektrische barbecue willen gebruiken.

Een elektrische barbecue bereikt in de bron maar ook in het te bereiden voedsel hoge temperaturen tussen de 100 en 250 graden. In het geval van escalatie en wanordelijkheden levert een elektrische warmtebron risico's op voor de veiligheid en gezondheid van publiek, maar ook voor die van de deelnemers aan de demonstratie van Pegida Nederland, mogelijk aanwezige tegenstanders en toezichthoudende en orde handhavende diensten. De elektrische warmtebron kan leiden tot elektrocutie en de warmtebron kan ernstige brandwonden veroorzaken.

5. Verstoring geloofsbelijdenis

Pegida Nederland heeft aangegeven zo dicht mogelijk bij de toegang van de moskee te willen gaan staan. Ten tijde van de ramadan wordt het avondgebed in de moskee dusdanig druk bezocht, dat niet voor alle bezoekers ruimte is binnen de moskee. Het komt in deze periode regelmatig voor dat bezoekers hun gebed in de buitenruimte van de moskee houden.

Indien het geluidsniveau van de demonstratie zodanig zal zijn dat dit storend is voor de activiteiten in de moskee wordt het recht op geloofsbelijdenis verstoord.

Maatschappelijke relevantie / ernst van de zaak

Is er een relatie met veiligheidsthema's, actuele (maatschappelijke) ontwikkelingen of integrale veiligheidsplannen? Zo nee, wat is dan de maatschappelijke relevantie / ernst van de zaak?

Recente informatie Pegida

Pegida Nederland heeft het afgelopen jaar aan populariteit ingeboet. Alleen de harde kern komt nog naar de demonstraties, veelal mannen en vrouwen vanaf middelbare leeftijd. Pegida zoekt zelf actief de media op door controversiële acties te houden, zoals ook de aangekondigde Pegida Ramadan Tour.

In november 2017 besmeurde Pegida Nederland in Enschede een kruis met varkensbloed, op een bouwlocatie waar een moskee gebouwd zal worden. In maart 2018 plaatste Pegida Nederland op diezelfde locatie witte kruizen. Pegida kondigde onlangs aan van 21 april tot 6 mei 2018 elke dag te willen demonstreren bij de ingang van de moskee aan de Tweede Emmastraat in Enschede. De burgemeester van Enschede besloot deze demonstratie te verbieden.

Verloop voorgaande Pegida demonstraties in Utrecht.

De demonstratie van Pegida Nederland op 04 juni 2018 is de 29^e demonstratie van Pegida in Nederland. Pegida heeft vijf keer eerder in Utrecht gedemonstreerd in 2015 en in 2017. De demonstraties in 2015 waren de eerste demonstraties van Pegida in Nederland. Tijdens alle demonstraties in Utrecht zijn er gelijktijdig tegendemonstraties en tegenacties gehouden vanuit de Internationale Socialisten en andere linkse demonstranten.

Ramadan en het avondgebed

Op 14 mei jl. is de Islamitische Ramadan begonnen welke rond 15 juni weer zal eindigen. Op het moment dat Pegida Nederland wenst te demonstreren, vindt in de Sayidina Ibrahim moskee aan het Attleeplantsoen het avondgebed, als onderdeel van de Ramadan plaats. Tijdens dit avondgebed is de ervaring en verwachting dat de moskee erg druk zal worden bezocht. De Sayidina Ibrahim moskee is één van de drukst bezochte moskeeën van de stad. Ter illustratie, tijdens het avondgebed neemt de drukte dermate toe, dat bezoekers soms genoodzaakt zijn om buiten het gebouw te bidden. Op 4 juni 2018, mag er na 21:53 uur weer gegeten worden door deelnemers aan de ramadan. De ervaring en verwachting is dat even voor dit tijdstip het bezoek aan winkels en eetgelegenheden in de wijk aan de Van Heuven Goedhartlaan toeneemt, door publiek dat nog eten gaat halen. Hierdoor is de kans op confrontaties tussen de demonstranten van Pegida en de Islamitische bezoekers aan de wijk groot. De verwachting is dat dit zal leiden tot wanordelijkheden.

Onderbouwing

Wat zijn de feiten (7 w's), welke bronnen bevestigen dit, waarom wordt de situatie als een misstand of knelpunt ervaren?

1. Locaties

Pegida Nederland heeft in de kennisgeving aangegeven om op maandag 4 juni 2018 te willen verzamelen en demonstreren op het Attleeplantsoen te Utrecht.

Attleeplantsoen

Het Attleeplantsoen is gelegen aan de rand van de wijk Kanaleneiland in Utrecht. De subwijk wordt omsloten door de drukke hoog gelegen hoofdweg van de Dominee Martin Luther Kinglaan van de Rijksweg A2 naar het centrum van Utrecht en vice versa, het Amsterdam-Rijnkanaal met een hoge walkade en de drukke doorgaande weg van de Beneluxlaan. De Van Heuven Goedhartlaan is de enige logische buurtontsluitingsweg voor de wijk.

De moskee is gesitueerd aan het Attleeplantsoen en ligt in een drukke woonwijk naast een basisschool en buitenschoolse opvang. Achter de moskee langs loopt het voetpad van het 24 oktoberplein. De ontsluiting van de wijk via Rooseveltlaan onder De Meernbrug door, is fysiek onmogelijk gemaakt door een hekwerk. De moskee is van Marokkaanse signatuur en is één van de drukst bezochte moskeeën van de stad.

Het Attleeplantsoen is slechts bereikbaar via de Trumanlaan, de Adenauerlaan en de Rooseveltlaan. Dagelijks, en met name in de avonduren, is het erg druk met voertuigen in deze subwijk, ook in

verband met het nabijgelegen winkelcentrum aan de Van Heuven Goedhartlaan. De parkeerdruk rond de moskee is met name in de avonduren groot. Teneinde deze parkeerdruk te verminderen heeft de gemeente rijplaten gelegd in de groenstrook aan de Rooseveltboulevard en op het trottoir nabij de Meernbrug. Door de parkeerdruk en de verkeersdrukte in de avond zijn er regelmatig situaties ontstaan waarmee de bereikbaarheid voor hulpdiensten in dit gebied werd beperkt. Dagelijks is er extra toezicht door de handhavers van THOR om deze verkeersdruk en parkeerdruk in goede banen te leiden. Het is de verwachting en ervaring dat ten tijde van de ramadan deze problematiek toeneemt, in verband met het toenemende aantal bezoekers aan de moskee.

Kanaleneiland is een dichtbebouwde woonwijk met veel bewoners met een niet westerse migratieachtergrond. De omgeving van de moskee zijn plekken waar Turkse en Marokkaanse bewoners hun boodschappen komen doen en samenkomen. Tijdens de Ramadan heeft deze locatie een extra aantrekkingskracht als locatie om elkaar te ontmoeten. Volgens de wijkagenten is de Sayidina Ibrahim moskee één van de belangrijkste locaties voor de moslimgemeenschap van Kanaleneiland. Kanaleneiland is in 2007 door minister Vogelaar van Wonen, Wijken en Integratie aangemerkt als *Krachtwijk*, dit in verband met de stapeling van sociale, fysieke en economische problemen. Kanaleneiland heeft op dit moment nog steeds de status van *krachtwijk*.

Het Attleeplantsoen, in combinatie met de hoge publieksdichtheid, de aanwezigheid van conflicterende groepen en daarmee de bijna onvermijdelijke confrontatie tussen voor- en tegenstanders, maakt het Attleeplantsoen ongeschikt als demonstratielocatie voor Pegida Nederland. Deze locatie heeft, mede door de hoge verkeersdruk rond het avondgebed, een beperkte infrastructuur waardoor de bereikbaarheid voor hulpdiensten en ordehandhaving wordt beperkt en daarmee ook afscherming van Pegida wordt bemoeilijkt.

Alternatieve locaties

Om recht ten doen aan uw demonstratiegrondrecht hebben de gemeente en politie diverse locaties in de directe omgeving van de Attleeplantsoen beoordeeld (zie bijlage 2). Deze locaties in de omgeving van de moskee zijn echter afgefallen doordat deze niet af te schermen zijn, en/of geen zichtlijn hebben met de moskee dan wel niet in de nabijheid zijn van de moskee.

2. Ramadan en het avondgebed

Barbecue

Door de aanwezigheid van een barbecue met daarop een voor moslims onrein speenvarken worden de bezoekers geïrriteerd. Door de aankondigingen die door Pegida Nederland via de sociale media zijn gedaan, met betrekking op het barbecueën van een varken voor de moskee, is de verwachting dat jongeren, ook uit de omliggende wijken, zich tegen Pegida Nederland zullen willen organiseren en manifesteren. Hierdoor wordt de kans op wanordelijkheden groot omdat deze jongeren niet accepteren dat Pegida met een dergelijk provocerende demonstratie voor de deur van "hun" moskee staat. Ook in verband met de eerder aangekondigde demonstratie van Pegida voor de ULU-moskee en de andere moskeeën in Nederland, staat de kans op wanordelijkheden inmiddels los van een demonstratielocatie van Pegida in de stad. Ongeacht de locatie van Pegida in Utrecht is het de verwachting dat de jeugd uit de wijken van Utrecht Pegida zal willen opzoeken voor een confrontatie. De kans op weerstand en van daaruit voortvloeiende wanordelijkheden tegen de demonstratie van Pegida Nederland is door de keuze van de nieuwe locatie alleen maar groter geworden.

Duitse beveiligers

Pegida Nederland heeft ook voor het eerst aangekondigd dat bij hun demonstraties in Nederland een 10 Duitse beveiligers als ordedienst aanwezig zullen zijn ter bescherming van de demonstranten en eigendommen. Het is daarmee waarschijnlijk dat ook de inschatting vanuit de eigen organisatie Pegida Nederland is dat de provocatie zal leiden tot reacties waartegen haar demonstranten beschermd dienen te worden. Volgens Pegida Nederland hebben zij via sociale media '*honderden doodsb bedreigingen en meer dan duizend geweldsbedreigingen*' ontvangen. Hieruit blijkt op kennelijke wijze dat de provocatie het publiek raakt en de gemoederen doet opblazen.

Door de beperkte infrastructuur van het Attleeplantsoen met beperkte uitvalswegen, betreft het een locatie die moeilijk is af te schermen en waardoor het voor de overheid moeilijk of zelfs onmogelijk

wordt om de demonstranten van Pegida te beschermen in de uitoefening van hun grondrecht, de vrijheid van meningsuiting. Maar ook de bezoekers van de moskee in het recht hun vrijheid van godsdienst te belijden.

Dit levert risico's op voor de openbare orde, de veiligheid en gezondheid van de (tegen)demonstranten maar ook voor die van het winkelend publiek, de verkeersdeelnemers en de bezoekers aan de moskee.

3. Sentimenten / Tegenacties

Sentimenten

Het voornemen van Pegida Nederland een varken te roosteren wordt door Turkse en Marokkaanse jongeren gezien als een bewuste en ernstige provocatie, zo blijkt uit uitingen op sociale media en uit gesprekken met jongeren. De Marokkaanse gemeenschap zou zich in de steek gelaten voelen door de overheid als de demonstratie wordt toegestaan. Hierdoor zou men zich tegen de politie kunnen keren.

Vrijwel direct na de bekendmaking van de demonstratie op het Attleeplantsoen door Pegida Nederland op sociale media, is het bestuur van de moskee overstelpt met berichten. Het moskeebestuur maakt zich ernstige zorgen over het verloop van een eventuele demonstratie en beraadt zich over de wijze waarop zij zich moeten voorbereiden. Het moskeebestuur zal proberen de gemoederen te bedaren, maar geeft aan dat er een groep jongeren is waar zij geen invloed op zullen hebben. Bij de wijkagent zijn signalen binnen gekomen dat de jeugd de demonstratie niet zal accepteren en, ondanks de ramadan, zeker actie zal gaan ondernemen. Met name de jongeren zouden heel ver gaan om een demonstratie door Pegida Nederland tegen te gaan. Enkel een van hen zouden hebben aangegeven 'niets te verliezen te hebben' en er zou gesproken zijn over het gooien van Molotovcocktails.

Tegenacties

Er ligt informatie dat Turkse en Marokkaanse jongeren uit omliggende wijken Lombok, Overvecht, Kanaleneiland en Zuilen zich tegen Pegida Nederland willen organiseren en manifesteren. Er is informatie dat jongeren uit de Turkse en Marokkaanse gemeenschap zich via sociale media willen verenigen en de demonstratie opzettelijk zou willen verstoren. Hierdoor zou tussen deze jongeren en Pegida Nederland een confrontatie kunnen ontstaan welke kunnen leiden tot wanordelijkheden.

Tevens zijn er geluiden vanuit linkse hoek dat zij vanuit diverse verzamelpunten van plan zijn de demonstratie van Pegida te gaan verstoren. Bij eerdere edities van Pegida demonstraties is er altijd sprake geweest van tegemonstraties en/of tegenacties. In eerder contacten heeft links laten weten dat zij nooit zullen accepteren dat fascistische groepen in Utrecht komen demonstreren.

Jeugdgroep

In Kanaleneiland bestaat er een overlast gevende jeugdgroep van circa veertig jongeren van overwegend Noord-Afrikaanse afkomst. Het Attleeplantsoen is de locatie waar deze jeugdgroep dagelijks samenkomt. Het contact met deze jeugdgroep verloopt erg moeizaam. Er wordt veel geïnvesteerd door jeugdwerkers vanuit Trendy, JOU en door buurtvaders.

De wijkagenten verwachten dat in geval van wanordelijkheden ten aanzien van de demonstratie van Pegida Nederland, dit vrijwel zeker een aanleiding voor deze jeugdgroep zal vormen om zich daarbij te voegen en zich daar te manifesteren.

Ramadan Sponsortour

Op 30 mei 2018 is door de PopUpKerk op internet een zogenaamde 'vrolijke draai' gegeven aan de actie van Pegida via ramadansponsortour.nl

Deelnemers aan de actie kunnen zich laten sponsoren voor een bedrag per betogende, per stuk vlees dat gebraden zal worden of per kwartier dat de demonstratie duurt. De opbrengst komt ten goede aan de moskee.

De actie is geen fysiek protest op de locatie van de Sayidina Ibrahim moskee, maar een digitaal protest en vormt daarmee geen directe bedreiging voor de openbare orde gedurende de demonstratie van Pegida.

Spetterplons

Op vrijdag 11 mei 2018 heeft een meneer uit Rotterdam kennisgeving gedaan van een betoging op maandag 4 juni 2018 op het Moskeplein te Utrecht. Hij is voornemens om tijdens de demonstratie van Pegida op dezelfde locatie een waterpistolengevecht te houden. Na een gesprek met deze meneer is deze kennisgeving niet als betoging in de zin van de Wet Openbare Manifestaties in behandeling genomen. Meneer heeft intussen van zijn Spetterplons een Facebook-evenement gemaakt.

4. Barbecue/warmtebron

Pegida Nederland heeft in de kennisgeving en in de toelichting daarop aangegeven dat zij tijdens hun demonstratie een alternatieve Iftar-barbecue willen houden en dat zij hiervoor een elektrische barbecue willen gebruiken.

In de Algemene Plaatselijke Verordening van Utrecht, artikel 5.17 is bepaald dat het bereiden van voedsel in de openbare ruimte is toegestaan, tenzij er sprake is van gevaar.

Een elektrische barbecue bereikt in de bron maar ook in het te bereiden voedsel hoge temperaturen. Deze temperaturen liggen tussen de 100 en 250 graden afhankelijk van het te garen vlees. In het geval van escalatie en wanordelijkheden levert een elektrische warmtebron risico's op voor de veiligheid en gezondheid van publiek, maar ook voor die van de deelnemers aan de demonstratie van Pegida Nederland, mogelijk aanwezige tegenstanders en toezichthoudende en orde handhavende diensten. Door de aanwezigheid van een warmtebron, in de vorm van een elektrische barbecue is er risico op elektrocutie of het veroorzaken van brandwonden.

Bij het bereiden van een speenvarken op een barbecue en bij het verdelen van het vlees hiervan over de deelnemers, zijn voorwerpen als (vlees-)vorken en (vlees-)messen nodig. De aanwezigheid van dergelijke scherpe voorwerpen zijn mede gelet op de kans op wanordelijkheden zeer onwenselijk en zelfs gevaarlijk. In het geval van escalatie en wanordelijkheden leveren dergelijke scherpe voorwerpen risico's op voor de veiligheid en gezondheid van publiek, maar ook voor die van de deelnemers aan de demonstratie van Pegida Nederland, mogelijk aanwezige tegenstanders en toezichthoudende en orde handhavende diensten.

Het in werking hebben van een barbecue met een warmtebron en de aanwezigheid van hulpmiddelen om de bereiding, verhitting en verdeling mogelijk te maken is onwenselijk met het oog op het risico voor de veiligheid van gezondheid van publiek in geval van wanordelijkheden.

De aanwezigheid en het gebruik van servies en bestek (met name messen) gemaakt van harde materialen is om gelijke reden onwenselijk.

Het bereiden, verhitten, verdelen en nuttigen van een speenvarken tijdens de demonstratie is weliswaar niet verboden, maar is als activiteit geen vorm van het uiten van een mening ingevolge de Wet Openbare Manifestaties.

Geadviseerd wordt om voor organisator beperkingen op te leggen ten aanzien van het op de locatie van de demonstratie van het verhitten van voedsel en aansnijden van voedsel met harde materialen groter dan 15 centimeter.

5. Verstoring geloofsbelijdenis

De moskee is een gebouw dat in gebruik is voor het belijden van een godsdienst. Het recht op het belijden van een godsdienst wordt beschermd door artikel 9 van het EVRM. Aan dit artikel kan ook een aanspraak worden ontleend tot het ongestoord (individueel en gezamenlijk) kunnen belijden van een geloof, ook in een gebouw. De autoriteiten hebben ook de verplichting deze aanspraak waar te maken door het bieden van daadwerkelijke bescherming. De wetgever heeft hiervoor de Zondagswet vastgesteld en in artikel 146 van het Wetboek van Strafrecht heeft de

wetgever een verbod opgenomen om door het opzettelijk veroorzaken van gedruis een geoorloofde samenkomst tot het belijden van een geloof te verstoren.

Omdat Pegida Nederland heeft aangegeven met een geluidsinstallatie zo dicht mogelijk bij de toegang van de moskee te willen gaan staan moet er rekening mee worden gehouden dat artikel 146 van het Wetboek van Strafrecht zal worden overtreden. Dit risico wordt versterkt doordat een deel van de deelnemers aan het avondgebed, regelmatig genoodzaakt is om buiten het gebouw te bidden in verband met de drukte in het gebouw. Indien het geluidsniveau zodanig zal zijn dat dit storend is voor de activiteiten in de moskee wordt artikel 146 van het Wetboek van Strafrecht overtreden. Met het gebruik van een geluidsinstallatie op korte afstand van de toegang zal dit met zekerheid het geval zijn.

Aan de Grondwet en de Wet openbare manifestaties kan niet het recht worden ontleend activiteiten in de moskee te verstoren. Het belijden van een geloof in de moskee wordt beschermd door artikel 9 van het EVRM en artikel 146 van het Wetboek van Strafrecht.

Conclusie

Samenvatting en gevolgtrekking van bovenstaande onderdelen.

Het Attleeplantsoen is evenals als het Moskeeplein ongeschikt als locatie voor de demonstratie van Pegida Nederland. Door de combinatie van de activiteit, locatie, de Ramadan en de signalen vanuit de Marokkaanse- en Turkse jeugd is onder deze omstandigheden het houden van een barbecue door Pegida in Utrecht niet gewenst, omdat de kans op wanordelijkheden groot is.

Zowel in de kennisgeving voor de demonstratie op het Moskeeplein als op het Attleeplantsoen heeft de burgemeester Pegida beperkingen opgelegd in activiteit en locatie. Voor beide demonstraties heeft de burgemeester de busbaan fly-over aan de oostelijke zijde van het Westplein als demonstratielocatie aangewezen. In haar zienswijze heeft Pegida op donderdag 31 mei 2018 aangegeven definitief af te zien van een demonstratie op de aangewezen demonstratielocatie op het Westplein.

Om te kunnen demonstreren op de busbaan fly-over Westplein moet de busbaan voor bussen en taxi's worden afgesloten en moet er een omleidingsroute worden ingesteld. Om deze omleidingsroute voor bussen geschikt te maken moeten er maatregelen worden genomen in de infrastructuur door het verplaatsen van barriers, hekken en zogenaamde bevers. Ook moeten er op verschillende kruispunten verkeersregelaars worden ingezet om de verkeersveiligheid te kunnen garanderen. Dit vraagt om een voorbereidingstijd van minimaal twee dagen afgestemd met Qbuzz en de aannemer werkzaamheden stationsgebied.

<i>Fly-over busbaan</i>	
Dit betreft de fly-over van de busbaan, tussen het busstation aan de Mineurslaan en het Smakkelaarsveld.	
<i>Voordelen</i>	<p>Deze locatie heeft als voordeel dat het op zichtafstand ligt van het doel waartegen Pegida Nederland zich richt: de Islam. Pegida Nederland heeft in de kennisgeving niet gemotiveerd dat zij zich specifiek tegen de Sayidina Ibrahim moskee.</p> <p>De ULU-moskee is de grootste moskee van Utrecht aan de rand van de binnenstad en vormt een symbool voor de Islam. Deze locatie biedt een prominente locatie voor een demonstratie. De locatie is zeer goed af te schermen en is standaard afgezet middels een omheining. Deze locatie voldoet qua ruimte voor het beoogde aantal deelnemers aan de demonstratie. De rijbanen tussen de demonstratielocatie en de ULU moskee, zorgt voor een voldoende afstand tussen de demonstranten en de bezoekers aan de moskee. Deze locatie en de directe omgeving daar van is regulier niet bereikbaar voor publiek. Hierdoor worden directe confrontaties en escalaties voorkomen. Doordat de busbaan op een zekere hoogte ligt, biedt dit de demonstranten een prominente locatie, en biedt het hen tegelijkertijd een grote mate van bescherming tegen bedreigingen van buitenaf.</p>
<i>Nadelen</i>	<p>Het nadeel van deze locatie is dat de afstand tussen de demonstranten en de moskee al wat groter wordt. De afstand tussen de demonstratielocatie en de moskee betreft 103 meter.</p> <p>Het busverkeer zal omgeleid moeten worden, omdat er in dat geval geen gebruik kan worden gemaakt van deze busbaan. Dit veroorzaakt vertragingen in het openbaar vervoer en bussen zullen gebruik moeten maken van de rijbaan van het Westplein gelegen tussen de ULU moskee en de demonstratie van Pegida. In het geval van wanordelijkheden zullen tegenstanders zich over de rijbanen van het Westplein willen verplaatsen, hierdoor zullen de rijbanen moeten worden afgesloten en zal ook het busverkeer niet meer mogelijk zijn.</p> <p>Om dit in te kunnen richten als demonstratielocatie is het inzet van verkeersregelaars noodzakelijk en moeten er in overleg met partijen in het stationsgebied fysieke maatregelen worden getroffen. Tevens is het plaatsen van een extra camera noodzakelijk.</p> <p>In de directe omgeving van deze busbaan ligt het terrein van het Park Plaza Hotel. Tegenstanders van Pegida zullen zich ook via het terrein van dit hotel willen bewegen. In het geval van wanordelijkheden zorgt dit voor risico's ten aanzien van de veiligheid van (goederen van) de gasten van dit hotel.</p>
<i>Maatregelen</i>	Deze locatie vraagt om omleidingen van het busvervoer en afsluitingen en omleidingen van de fietspaden in de directe omgeving van de busbaan. Een alternatieve busroute vraagt om aanpassingen in de infrastructuur door een aannemer waar tenminste twee dagen voorbereidingstijd en uitvoeringstijd voor nodig is.

Advies

De aanbevelingen voor de betrokken partijen en een summier advies over een mogelijke aanpak.

1. Het handhaven van de door u opgelegde beperkingen/voorschriften aan Pegida Nederland in uw besluiten;
2. Het niet toestaan van de demonstratie van Pegida Nederland op het Attleeplantsoen.
3. Het niet toestaan van het opzettelijk (ver)hinderen van het grondrecht op geloofsbelijdenis.

Bijlagen

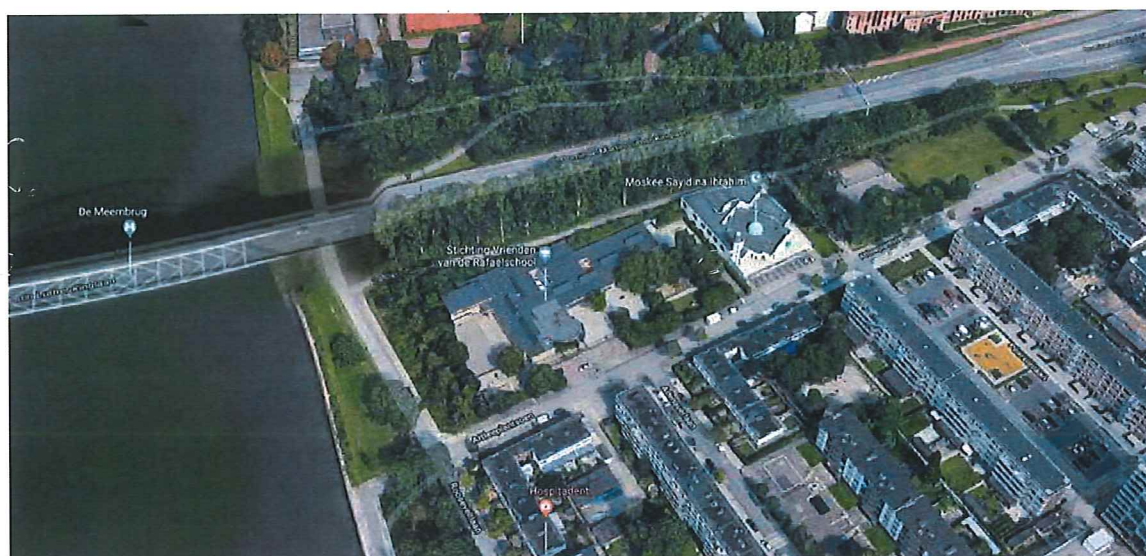
1. Foto's omgeving Attleeplantsoen en fly-over
2. Onderbouwing onderzochte alternatieve locaties Attleeplantsoen

Bijlage 1: Foto's omgeving Attleeplantsoen en fly-over

Afbeelding demonstratielocatie en moskee aan het Attleeplantsoen (bron: Google Maps)

Overzichtsfoto subwijk en moskee omgeving Attleeplantsoen (bron: Google Maps)

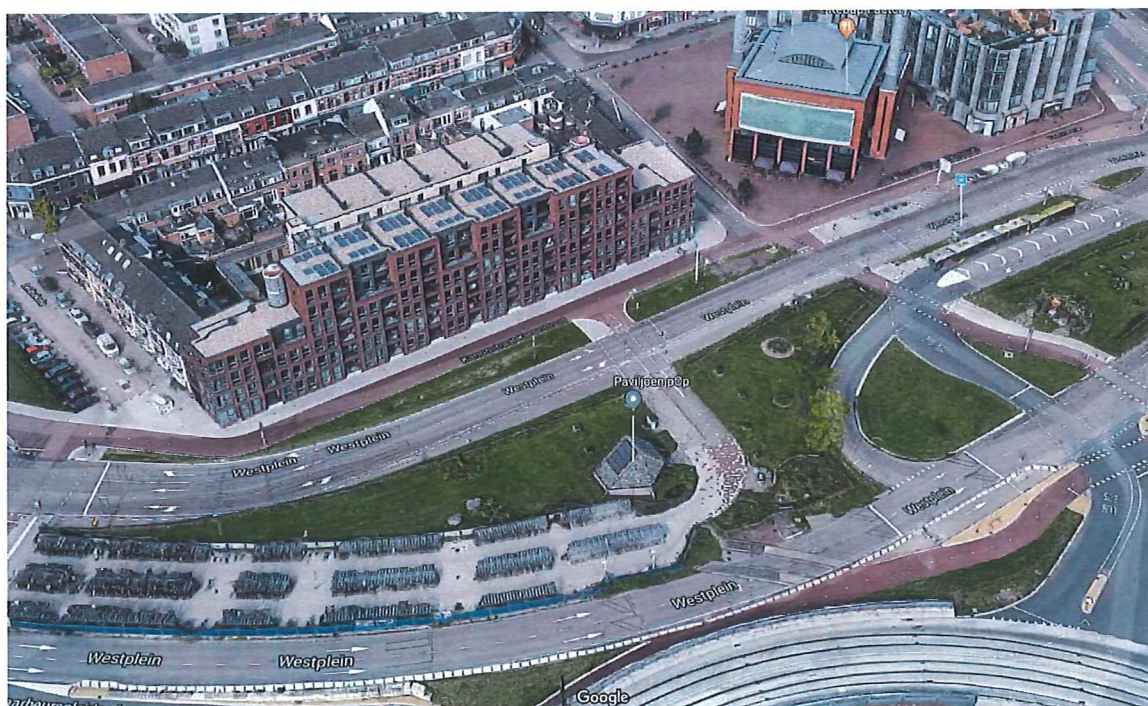
Overzichtsfoto fly-over, perspectief ULU-moskee zoom (bron: Google Maps)

Overzichtsfoto fly-over perspectief ULU-moskee (bron: Google Maps)

Overzichtsfoto busbaan, moskee en Westplein, perspectief centrumzijde (bron: Google Maps)

Bijlage 2: Onderbouwing onderzochte alternatieve locaties Attleeplantsoen

Grasveld naast de moskee	
<i>Voordelen</i>	Deze locatie heeft als voordeel dat het op zicht- en gehoorsafstand ligt van het doel waartegen Pegida Nederland zich richt: de Sayidina Ibrahim moskee als symbool voor de Islam in Nederland. Vanaf deze locatie heeft men direct zicht op de moskee. De locatie voldoet qua ruimte voor het beoogde aantal deelnemers aan de demonstratie.
<i>Nadelen</i>	Het nadeel van de locatie van het grasveld is de directe confrontatie met de wijkbewoners en de bezoekers aan de moskee. Politie interventies zouden in de woonwijk plaatsvinden, waarbij de overlastgevende jongeren van de wijk aanwezig zijn. De ondergrond van deze demonstratielocatie is onverhard. De vrijheid van godsdienstbelijdenis zal in het gedrang komen door de korte afstand tot de moskee.
<i>Maatregelen</i>	Het is lastig de risico's te beperken op deze locatie, dit vergt zeer ingrijpende beheersmaatregelen, die mede gelet op de beperkte tijd niet haalbaar zullen zijn.

Groenstrook tegen het Amsterdam-Rijnkanaal	
<i>Voordelen</i>	Deze locatie heeft als voordeel dat het op zicht- en gehoorsafstand ligt van het doel waartegen Pegida Nederland zich richt: de Sayidina Ibrahim moskee als symbool voor de Islam in Nederland. Vanaf deze locatie heeft men direct zicht op de moskee. De locatie voldoet ruimschoots qua ruimte voor het beoogde aantal deelnemers aan de demonstratie.
<i>Nadelen</i>	Het nadeel van de locatie van de groenstrook is de directe confrontatie met de wijkbewoners en de bezoekers aan de moskee. De ondergrond van deze demonstratielocatie is onverhard. Bij een confrontatie met tegenstanders is de veiligheid voor demonstranten op deze locatie zeer moeilijk te beveiligen omdat de vluchtwegen voor de groep aan één zijde wordt beperkt door het Amsterdam-Rijnkanaal en aan de andere zijde door het hek van de Rooseveltlaan. De groep demonstranten zou hierdoor in het nauw gedreven worden en als enige veilige vluchtweg het Amsterdam-Rijnkanaal hebben. Door de hoge walkade van het Amsterdam-Rijnkanaal, bestaat het risico voor demonstranten dat zij bij het te water raken niet meer zelfstandig in staat zijn aan wal te komen en verdrinken.
<i>Maatregelen</i>	Het is lastig de risico's te beperken op deze locatie, dit vergt zeer ingrijpende beheersmaatregelen, die mede gelet op de beperkte tijd niet haalbaar zullen zijn.

Locatie onder De Meernbrug	
<i>Voordelen</i>	De locatie onder de Meernbrug wordt afgeschermd met een hekwerk die de locatie fysiek scheidt van de Rooseveltlaan en het Attleeplantsoen. Hierdoor wordt de bescherming van de demonstranten eenvoudiger vanaf de zijde van de Rooseveltlaan.
<i>Nadelen</i>	De locatie is geen aantrekkelijke plek voor een demonstratie. Er is geen zichtlijn op de het doel waartegen Pegida zich richt: de Sayidina Ibrahim moskee als symbool voor de Islam in Nederland. De bescherming die het hekwerk biedt, vormt tegelijkertijd een barrière bij de beveiliging van de demonstranten bij weerstand vanaf de andere zijde. De groep demonstranten zou hierdoor in het nauw gedreven worden.
<i>Maatregelen</i>	Het is lastig de risico's te beperken op deze locatie, dit vergt zeer ingrijpende beheersmaatregelen, die mede gelet op de beperkte tijd niet haalbaar zullen zijn.

Locatie Groenewoudsedijk aan de overzijde van het A-R-kanaal	
<i>Voordelen</i>	Deze locatie ligt op een hemelsbreed relatief dicht bij de locatie van het doel waarop Pegida Nederland zich richt: de Sayidina Ibrahim moskee als symbool voor de Islam in Nederland. Gevoelsmatig zal dat voor Pegida anders zijn. De locatie ligt wordt gescheiden van de wijk van de moskee door het Amsterdam-Rijnkanaal. De kans op een (directe) confrontatie en wanordelijkheden is op deze locatie veel minder groot.
<i>Nadelen</i>	De locatie wordt gescheiden van de wijk van de moskee door het Amsterdam-Rijnkanaal. Er is vanaf die plek geen zicht- of gehoor naar de moskee. De demonstranten zouden op deze plek mogelijk zelfs niet opvallen voor publiek.
<i>Maatregelen</i>	De nadelen voor deze locatie zijn niet weg te nemen.